

РЕШЕНИЕ

8 ноябрь 2021 ел

КАРАР

№ 79

**Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы территориясендә
муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру турында**

Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы федераль законнар, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Уставы нигезендә, Балтач район Советы карар бирде:

1. Түбәндәге кушымта итеп бирелгәннәрне расларга:

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле турында Нигезләмәне;

муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеген;

муниципаль жир контроленең төп күрсәткечләрен һәм аның максатчан күрсәткечләрен, муниципаль жир контроле өчен индикатив күрсәткечләрен.

2. 2009 елның 16 апрелендәге 141 номерлы карар (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) белән расланган Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру турында нигезләмә үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга һәм Балтач муниципаль районының рәсми сайтында (<http://baltasi.tatarstan.ru>) урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

4. Әлеге карар 2022 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы рәисенә йөкләргә.

Балтач муниципаль районы башлыгы,
Балтач район Советы рәисе

Р. Р. Нотфуллин

Балтач район Советының
2021 елның «8» ноябрәндәге
79 номерлы карарына
кушыымта

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле турында Нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле турында нигезләмә (алга таба – Нигезләмә) юридик затлар, шәхси эшқуарлар, гражданныр тарафыннан бозган өчен законнарда административ җаваплылык каралган жир мөнәсәбәтләре объектларына карата жир законнарында каралган мәҗбүри таләпләрнең үтәләшенә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба – муниципаль жир контроле).

2. Балтач муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле предметы булып түбәндәгеләр торалар:

1) юридик затлар, шәхси эшқуарлар, гражданныр (алга таба – контрольдә торучы затлар) тарафыннан аларны Россия Федерациясе законнарында, Татарстан Республикасы законнарында аларны бозган өчен административ җаваплылык каралган Россия Федерациясе законнарында һәм башка норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы законнарында һәм башка хокукый актларында билгеләнгән жирләрдән файдалану өлкәсендә мәҗбүри таләпләрне үтәү (алга таба – мәҗбүри таләпләр).

2) контрольдә торучы затлар тарафыннан рөхсәт документларындагы таләпләрне һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә үтәлергә тиешле документлар таләпләрен үтәү;

3) контрольдә тотучы затлар тарафыннан тикшерү чаралары нәтиҗәләре буенча кабул ителә торган карарларны үтәү.

3. Балтач муниципаль районында жир мөнәсәбәтләре объектларына карата муниципаль жир контроле Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы (алга таба – Контроль орган) тарафыннан башкарыла.

Контроль орган исемненнән муниципаль жир контролен Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы рәисе башкара. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда вазыйфай зат «Дәүләт контроле (күзәтчеләге) турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга һәм җаваплылыкка ия.

4. Контроль орган түбәндәгеләрнең үтәләшенә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыра:

- жир кишәрлекләрен рөхсәтсез биләп алуға, жир кишәрлекләреннән Россия Федерациясе законнарында каралган очрақларда рөхсәт ителә торган документлардан башка файдалануға, хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыруға, жирдән файдалану хокукын үз белдеге белән бирүгә, шулай ук жир кишәрлекләрен рөхсәтсез алыштыруға юл куймау турында жир законнары таләпләрен;

- юридик затларның жир кишәрлекләреннән даими (чикләнмәгән вакытка) файдалану хокукын жир кишәрлекләрен арендаға алу яки жир кишәрлекләрен милеккә алу хокукына яңадан рәсмиләштерү турында таләпләрне;

- жир кишәрлекләрен максатчан билгеләнеше буенча файдалану турында жир законнары таләпләрен;

- авыл хужалыгы житештерүе, билгеләнгән максатларда торак һәм башка төзелеш өчен билгеләнгән жир кишәрлекләреннән мәжбүри файдалану турында жир законнары таләпләрен (әйләнеше авыл хужалыгы житештерүен алып бару яисә авыл хужалыгы житештерүе белән бәйлә башка төр эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен «Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең әйләнеше турында» 2002 елның 24 июлендәге 101-ФЗ номерлы Федераль закон белән жайга салына торган авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән булган жир кишәрлекләрен мәжбүри файдалануға бәйлә таләпләрне үтәүдән тыш);

- жир биләүчеләр, жирдән файдаланучылар һәм жир кишәрлекләрен арендаға алучылар тарафыннан граждандан һәм жир законнары белән билгеләнгән жир кишәрлекләрен үзләштерү вакытларын;

жир кишәрлекләрен арендаға алучылар тарафыннан жир кишәрлекләрен арендаға алу шартнамәсе шартларын;

- жирләрне вакытында кире кайтаруны;

- жирләрнең торышы һәм алардан файдалану турында дәрәс белешмәләр бирүне;

- жирләрдән файдалану мәсьәләләре буенча законнарның башка таләпләрен үтәүне.

5. Муниципаль жир контроле объектлары (алга таба – контроль объектлары) булып түбәндәгеләр тора:

хокукларына бәйсез рәвештә Балтач муниципаль районы чикләрендә урнашкан жирләр, жир кишәрлекләре һәм аларның өлешләре;

алар кысаларында мәжбүри таләпләр, шул исәптән эшчәнлек алып баручы гамәлләр кылучы (гамәл кылмаучы) граждандарга һәм оешмаларга карый торган таләпләр үтәлергә тиешле граждандарның һәм оешмаларның эшчәнлегенә, гамәлләре (гамәл кылмавы);

аларга карата мәжбүри таләпләр куела торган граждандар һәм оешмалар эшчәнлегенә нәтижеләре.

6. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларының исәбен алуны Контроль орган тәэмин итә.

7. Муниципаль жир контроле түбәндәгеләр нигезендә гамәлгә ашырыла:

Россия Федерациясе Жир кодексы;

Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексы;

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон);

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон;

«Дәүләт жир күзәтчелеген гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органнарының муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы органнар белән үзара хезмәттәшлеге кагыйдәләрен раслау турында» 2014 елның 26 декабрдәге 1515 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карары;

«Дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары һәм муниципаль контроль органнары тарафыннан юридик затларны һәм шәхси эшкуарларны планлы тикшерүләр үткөрүнең еллык планнарын эзерләү кагыйдәләрен раслау турында» 2010 елның 30 июнендәге 489 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карары;

«Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типлаштырылган формалары турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгы боерыгы;

Татарстан Республикасы Жир кодексы;

«Татарстан Республикасы территориясендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру тәртібе турында» 2015 елның 13 октябрдәге 83-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы;

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы;

2016 елның 28 апрелдәге 37 номерлы Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы уставы

Татарстан Республикасы Балтач район Советының 2005 елның 27 декабрдәге 26 номерлы карары (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) белән расланган Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы турында нигезләмә;

әлеге Нигезләмә.

8. Әлеге Нигезләмә максатларында төп терминнар һәм төшенчәләр «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә кулланыла.

II. Зарар (зыян) китерү куркынычы (риск) категориясе

9. Муниципаль жир контроле профилактика чараларын һәм контроль чараларны сайлап алуны, аларны карап тотуны (шул исәптән мәжбүри таләпләрнең күләме), интенсивлыкны һәм нәтижәләрне билгели торган зарар (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла.

10. Зарар (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү максатларында муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контроль объектлары түбәндәге зарар (зыян) китерү куркынычы категорияләренә берсенә керә:

- урта дәрәжәдәге куркыныч;
- жиңелчә дәрәжәдәге куркыныч;
- түбән дәрәжәдәге куркыныч.

11. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын куркынычлык категорияләренә кертү критерийлары элге Нигезләмәнә Кушымтасында билгеләнгән.

12. Контроль объектның куркынычның бер категориясенә кертү аның характеристикасын расланган куркыныч критерийлары белән чагыштыру нигезендә контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Жир кишәрлекләрен куркыныч категориясенә керткәндә контроль орган тарафыннан шул исәптән түбәндәгеләр файдаланыла:

- Ккүчемсез милекнең бердәм дәүләт реестрындагы белешмәләр;
- контроль һәм профилактик чаралар Контроль органының вазыйфаи затлары тарафыннан үткәрелгән чаралар кысаларында алынган белешмәләр;
- жир төзелеше нәтижәсендә алынган дәүләт мәгълүмат фондында булган белешмәләр.

13. Контроль объекты билгеле бер куркыныч категориясенә кертелмәгән очракта, ул түбән дәрәжәдәге куркыныч категориясенә кертелгән дип санала.

14. Контроль орган контроль объектның куркынычның бүтән категориясе критерийларына туры килүе турында яисә куркыныч критерийларын үзгәрүе турында мәгълүмат кәргән көннән биш эш көне эчендә контроль объектның риск категориясен үзгәртү турында карар кабул итә.

15. Контроль орган куркынычның бер категориясенә кертелгән жир кишәрлекләре исемлеген (алга таба – жир кишәрлекләре исемлеге) алып бара.

Жир кишәрлекләре исемлекләрендә түбәндәге мәгълүмат бар:

- а) жир кишәрлегенә кадастр номеры яки ул булмаганда жир кишәрлегенә урнашу урыны адресы;
- б) жир кишәрлеге кертелгән куркыныч категориясе;
- в) жир кишәрлеген куркыныч категориясенә кертү турында карар реквизитлары.

16. Куркыныч категорияләре күрсәтелгән жир кишәрлекләре исемлеге Контроль органның рәсми сайтында урнаштырыла.

17. Бирелгән куркыныч категориясенә карап, планлы контроль чараларының түбәндәге төрләре һәм периодик рәвештә кабатлануы билгеләнә:

- урта дәрәжәдәге куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектларына карата - 3 елга бер планлы контроль чара;
- жиңелчә дәрәжәдәге куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектларына карата - 5 елга бер планлы контроль чара;

Түбән дәрәжәдәге куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чаралар үткәрелми.

III. Зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалау

18. Профилактика чаралары Контроль орган тарафыннан контрольдә торучы затларның мәжбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерүгә китерердәй шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне контрольдә тотучы затларга житкерү, аларны үтәү ысулларын үтәү максатларында гамәлгә ашырыла.

19. Профилактик чаралар ел саен Контроль орган тарафыннан раслана торган закон тарафыннан саклана торган Кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Шулай ук әлеге Програмада каралмаган профилактик чаралар үткәрелергә мөмкин.

20. Муниципаль жир контролен тормышка ашырганда түбәндәге профилактик чаралар үткәрелә:

- мәгълүмат бирү;
- хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- кисәтү белдерү;
- консультация бирү;
- профилактик визит.

21. Мәгълүмат бирү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган белешмәләрне һәм мәгълүматны Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы муниципаль берәмлегенең рәсми сайтында (baltasi.tatarstan.ru) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә һәм массакүләм мәгълүмат чараларында урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контроль орган әлеге мәгълүматларны актуаль хәлдә тотарга тиеш.

22. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү Контроль орган тарафыннан елга 1 тапкыр үткәрелә һәм түбәндәге бурычларны хәл итүгә юнәлдерелә:

1) Контроль орган һәм аның вазыйфаи затлары тарафыннан муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен, мәжбүри таләпләрне куллануга бертөрле карашларны тәмин итү;

2) күрсәтелгән бозулар барлыкка килүгә ярдәм итүче мәжбүри таләпләрне, сәбәпләрне, факторларны һәм шартларны бер типтагы бозуларны ачыклау;

3) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү очраklarын анализлау, зарар (зыян) китерүнең чыганаclarын һәм куркыныч (риск) факторларын ачыклау;

4) мәжбүри таләпләрне актуальләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү;

5) дәүләт контроле (күзәтчелеге), муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнарына үзгәрешләр кертү турында тәкъдимнәр әзерләү.

23. Балтач муниципаль районында жир контролен гамәлгә ашыруның хокук куллану практикасын гомумиләштерү үткәрелгән контроль чаралар һәм

аларның нәтижеләре турында мәгълүматларны жыю һәм анализлау ярдәмендә Контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижеләре буенча, контроль орган хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижеләрен үз эченә алган доклад эзерли.

Хокук куллану практикасы турында доклад Контроль орган күрсәтмәсе белән раслана, контроль орган рәисе тарафыннан имзалана һәм хисап елынан соң килүче елның 1 мартыннан да соңга калмыйча «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының рәсми сайтында (baltasi.tatarstan.ru) урнаштырыла.

24. Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү (алга таба – кисәтү) Контроль органда мәжбүри таләпләрне бозу эзерләнү яки мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре булу турында белешмәләр булган очракта һәм (яисә) мәжбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерүе яки закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычы тудыруы турында расланган мәгълүматлар булмаган очракта, контрольдә торучы затка белдерелә.

Кисәтү Контроль орган житәкчесе тарафыннан югарыда күрсәтелгән белешмәләр алынганнан соң 30 календарь көннән дә соңга калмыйча белдерелә.

25. Кисәтүдә аларның норматив-хокукий актын күздә тоткан тиешле мәжбүри таләпләрне күрсәтү, контрольдә торучы затның мәжбүри таләпләрне бозуга китерә алган яки китерә торган конкрет нинди гамәлләре (гамәл кылмавы) турында мәгълүмат, шулай ук әлеге таләпләрнең үтәлешен тәмин итү буенча чаралар күрү турында тәкъдим булырга тиеш һәм анда контрольдә торучы зат тарафыннан белешмәләр һәм документлар тапшыру таләбе була алмый.

Кисәтү язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә рәсмиләштерелә, теркәү номеры бирелгән кисәтүләрне исәпкә алу журналында теркәлә һәм контрольдә торучы зат адресына жиберелә.

26. Контрольдә торучы зат кисәтүгә карата кисәтү алган көннән алып 30 календарь көннән дә соңга калмыйча кире кагу белдерергә хокуклы.

Кире кагуда түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) юридик затның исеме, шәхси эшқуарның, гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда);

2) юридик затның, шәхси эшқуарның - салым түләүченең идентификация номеры;

3) паспорт яки шәхесне раслый торган башка документның сериясе һәм номеры, яшәү урыны, элементә өчен телефон (гражданның өчен);

4) контрольдә торучы зат адресына жиберелгән кисәтү датасы һәм номеры;

5) контрольдә торучы затның кисәтүдә күрсәтелгән мәжбүри таләпләрне бозуга китерә торган яисә китерә алган гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата позицияне нигезләү.

Контроль органга кире кагулар контрольдә торучы зат тарафыннан жиберелә

почта аша кәгазьдә яисә Контроль органның электрон почта адресы яисә кисәтүдә күрсәтелгән башка ысуллар белән 248-ФЗ номерлы федераль закон белән билгеләнгән очрақларда, гади электрон имза яисә көчәйтелгән электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә.

Контроль орган кире кагуларны карый, карау нәтижәләре буенча контрольдә торучы затка кире кагулар алган көннән алып 20 эш көне эчендә килешү турында жавап яки кире кагу белән нигезле килешмәүне жибәрә.

Кире какуда тәкъдим ителгән дәлилләргә кабул иткән очракта Контроль орган житәкчесе (житәкче урынбасары) элек жибәрелгән кисәтүне юкка чыгара, бу хакта игълан ителгән кисәтүләр журналында тамга ясала.

Тиешле нигезләмәләргә күрсәтеп, кире кагу белән килешмәү турында мәгълүмат яисә кисәтүне юкка чыгару турында мәгълүмат контрольдә торучы зат адресына язмага яки электрон документ формасында жибәрелә.

Кире кагуларны карау нәтижәләре мәжбүри таләпләргә бозуларны профилактикалау буенча чараларны оештыру һәм уздыру, муниципаль жир контролен оештырганда һәм гражданның, юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын һәм ирекләрен чикләүгә бәйлә булмаган башка максатларда риск-юнәлешле якин килүне куллануны камилләштерү максатларында Контроль орган тарафыннан кулланыла.

27. Муниципаль жир контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйлә мәсьәләләр буенча консультацияләр бирү Контроль органның вазыйфай затлары тарафыннан контрольдә торучы затларның һәм аларның вәкилләренен мөрәжәгатләргә буенча телефон аша, видео-конференц-элементә ярдәмендә, шәхси кабул итүдә яки профилактик чара, контроль чара уздыру барышында, шулай ук язма рәвештә бирелә.

Шәхси кабул итү Контроль органы житәкчесе тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатләр турында мәгълүмат «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының рәсми сайтында (baltasi.tatarstan.ru) урнаштырыла.

Контроль орган консультация бирү журналы алып бара.

28. Консультация бирү телдән яки язма рәвештә түбәндәгә мәсьәләләр буенча башкарыла:

а) муниципаль жир контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру;

б) әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;

в) Контроль орган карарларына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү тәртибе;

г) үтәлешен бәяләү Контроль орган тарафыннан контроль чаралар кысаларында гамәлгә ашырыла торган мәжбүри таләпләргә үз эченә алган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу;

29. Язма рәвештә консультация бирү Контроль органның вазыйфай заты тарафыннан түбәндәгә очрақларда башкарыла:

а) контрольдә торучы зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язмача җавап бирү турында язма гарызнамә бирелде;

б) консультацияләр бирү вакытында куелган сорауларга җавап бирү мөмкин түгел;

в) куелган сорауларга җавап өстәмә белешмәләр соратып алуны таләп итә.

30. Контроль орган контрольдә торучы затларга һәм аларның вәкилләренә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә мәгълүмат бирми.

Контрольдә торучы зат «Россия Федерациясе гражданны мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән вакытларда язмача җавап бирү турында гарызнамә җибәрергә хокуклы.

31. Консультация биргәндә Контроль органның вазыйфай заты Россия Федерациясе законнары нигезендә һәркем файдалану мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген үтәргә тиеш.

Консультация биргәндә түбәндәгеләр бирелә алмый:

контроль органы вазыйфай затларының, контроль чарада катнашучыларның конкрет чарасын, карарларын һәм (яки) гамәлләрен бәяләгән мәгълүмат;

контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтиҗәләре.

Консультация барышында Контроль органның вазыйфай затына мәгълүм булган мәгълүмат контрольдә торучы зат тарафыннан мәҗбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча аларны бәяләү максатларында кулланыла алмый.

32. Контроль органга контрольдә торучы затларның һәм аларның вәкилләренә 5 һәм аннан күбрәк бертиптагы мөрәҗәгатьләре кергән очракта, консультация бирү Контроль органның вәкаләтле вазыйфай заты тарафыннан имзаланган язма аңлатманы «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының рәсми сайтында (baltasi.tatarstan.ru) урнаштыру юлы белән башкарыла.

33. Профилактик визит контрольдә торучы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә яисә видео-конференц-элементдән файдалану юлы белән үткәрелә.

Профилактик визит барышында контрольдә торучы затка үз эшчәнлегенә яисә үз карамагындагы контроль объектларына карата куелган мәҗбүри таләпләр, аларның куркыныч (риск) критерийларына туры килүе, нигезләр һәм куркыныч (риск) категориясен киметүнең тәкъдим ителә торган ысуллары турында, шулай ук аның аларны тиешле куркыныч (риск) категориясенә кертүдән чыгып, контроль объектына карата үткәрелә торган контроль чараларның төрләре, эчтәлегенә һәм интенсивлыгы турында хәбәр ителә.

Профилактик визитны үткәргәндә, контроль объектлары закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә турыдан-туры зарар (зыян) китерү куркынычы тудырганы яки мондый зарар (зыян) китергәнә билгеле булса, Контроль органының вазыйфай заты үткәрелгән профилактик визит турында хисап рәвешендә контроль чаралар үткәрү турында карар кабул итү өчен, Контроль орган җитәкчесенә бу хакта кичекмәстән хәбәр итә.

34. Мәжбүри профилактик визит жир законнарының мәжбүри таләпләрен үтәү белән бәйле эшчәнлекне тормышка ашыруны башлаучы контрольдә торучы затларга карата, мондый эшчәнлек башланганнан бирле, бер ел дәвамында үткәрелә.

Контроль орган мәжбүри профилактик визит үткәрү турында аны үткәрү датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча контрольдә торучы затка хәбәр итә.

Мәжбүри профилактик визитны үткәрү турында хәбәрнамә язма рәвештә яисә электрон документ формасында төзелә һәм түбәндәге белешмәләр үз эченә ала:

- 1) хәбәрнамәне төзү датасы, вакыты һәм урыны;
- 2) Контроль орган исеме;
- 3) контрольдә торучы затның тулы исеме;
- 4) вәкаләтле вазыйфай затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда);
- 5) мәжбүри профилактик визитның датасы, вакыты һәм урыны;
- 6) вәкаләтле вазыйфай зат имзасы.

Мәжбүри профилактик визит үткәрү турында хәбәрнамә контрольдә торучы зат адресына язма яки электрон документ формасында жибәрелә.

Контрольдә торучы зат, мәжбүри профилактик визит үткәрү турында хәбәрнамә жибәргән Контроль органга мәжбүри профилактик визитны үткәрү датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итеп, мәжбүри профилактик визит уздырудан баш тартырга хокуклы.

Мәжбүри профилактик визитны үткәрү вакыты Контроль орган тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә һәм бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

IV. Контроль чаралар

35. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда Контроль орган тарафыннан күрсәтелгән чаралар кысаларында түбәндәге контроль чаралар һәм контроль гамәлләр үткәрелергә мөмкин:

а) инспекция визиты (карау, сораштыру, мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә торучы затның (аның филиалларының, вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) яисә контроль объектның урнашу (эшчәнлек алып бару) урынында булырга тиешле документларны сорату, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерүләр ярдәмендә);

б) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә торучы затның (аның филиалларының, вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) урнашу (эшчәнлек алып бару) урынында булырга тиешле документларны сорату, инструменталь тикшерүләр, экспертиза ярдәмендә);

в) докумен тикшерү (язма аңлатмалар алу, документлар таләп итү, экспертизалар үткәрү юлы белән);

г) урынга чыгып тикшерү (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар срату, инструменталь тикшерү юлы белән);

д) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (жирләр, жир кишәрлекләре һәм аларның өлешләре турында булган мәгълүматларны, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында кергән, муниципаль хезмәтләрне һәм функцияләрне үтәү кысаларында алынган, мәгълүматларны, шулай ук дәүләт, муниципаль һәм ведомство мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне анализлау юлы белән);

е) урынга чыгып тикшерү (карау, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып) юлы белән).

Әлеге пунктта каралган контроль чаралар һәм контроль гамәлләр төрләре күрсәтелгән чаралар кысаларында конкрет контроль объектының ТР Балтач муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле турындагы нигезләмәнең кушымтасы нигезендә билгеле бер куркыныч (риск) категориясенә кертелүенә бәйле рәвештә дифференцияләнми.

Планнан тыш тикшерү чаралары төрләре, әлеге Нигезләмәнең 41 пунктында билгеләнгән контроль чараны үткәрү нигезләренә бәйле рәвештә билгеләнә.

36. Контроль чаралар барышында түбәндәге контроль гамәлләр гамәлгә ашырыла:

- а) карау;
- б) сораштыру;
- в) язма аңлатмалар алу;
- г) документлар сорату;
- д) инструменталь тикшерү;
- е) экспертиза.

Контроль гамәлләр үткәрү тәртибе 248-ФЗ номерлы Федераль законның 14 бүлегенә белән жайга салына.

37. Контрольдә торучы зат белән үзара хезмәттәшлек түбәндәге контроль чаралар үткәргәндә гамәлгә ашырыла:

- а) инспекция визиты;
- б) рейд тикшерүе;
- в) документар тикшерү;
- г) урынга чыгып тикшерү.

38. Түбәндәге контроль чаралар контрольдә торучы зат белән үзара бәйләнешсез үткәрелә:

- а) контроль таләпләрнең үтәлешен күзәтү;
- б) урынга чыгып тикшерү.

39. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планлы тикшерү чаралары үткәрелергә мөмкин:

- а) инспекция визиты;
- б) рейд тикшерүе;
- в) документар тикшерү;
- г) урынга чыгып тикшерү.

40. Муниципаль жир контролен тормышка ашыру кысаларында түбөндөгө планнан тыш тикшерү чаралары үткөрөлөргө мөмкин:

- а) инспекция визиты;
- б) рейд тикшерүе;
- в) документар тикшерү;
- г) урынга чыгып тикшерү;
- д) мәжбүри таләпләрнең үтөлөшөн күзөтү;
- е) урынга чыгып тикшерү.

41. Контрольдә торучы зат белән үзара бәйләнештә үткөрөлө торган контроль чаралар үткөрү өчөн нигезләр булып түбөндөгөлөр тора:

а) Контроль органда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлөргә зарар (зыян) китерү яисә зарар (зыян) китерү куркынычы турында белешмәләр булу яки контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен яки контроль объектының мондый параметрлардан тайпылуын ачыклау;

б) контроль чаралар үткөрү планына кертелгән контроль чараларны үткөрү вакытлары житү;

в) конкрет контрольдә торучы затларга карата контроль чаралар үткөрү турында Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәте йөкләмәсе;

г) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтөлөшөнә, кеше һәм гражданд хокукларын һәм ирекләрен саклауга күзөтчөлөк кысаларында контроль чара үткөрү турында прокурор таләбе;

42. Контроль чаралар Контроль органның вәкаләтле вазыйфай затларының биремнәре, Контроль органның эш планындагы биремнәрне дә кертөп, шул исәптән 248-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән очрактарда, вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан үзара бәйләнешсөз үткөрөлө.

43. Контроль чара, мәжбүри таләпләрнең үтөлөшөн күзөтүдән һәм урынга чыгып тикшерүдән тыш, шулай ук реестр операторы теркәгән Контроль (күзөтчөлөк) чараларның бердәм реестрының эшкә яраксызлыгы очрактарынан тыш, аны формалаштыру һәм алып бару кагыйдәләре белән билгеләнгән Контроль (күзөтчөлөк) чараларның бердәм реестрына керткәннән соң башланьрга мөмкин.

44. Контрольдә торучы зат яисә аның вәкиле барында үткөрөлөргә тиешле, үзара хөзмөтгөшлөкне таләп итми торган контроль чаралар үткөрүдән, контроль гамәлләр кылудан тыш, контроль чаралар үткөргөндә һәм контроль гамәлләр кылганда.

Контрольдә торучы зат яисә аның вәкиле булмаган очракта, контрольдә торучы зат тарафыннан Контроль органга контроль чарасын үткөрүдә катнашу мөмкинлөгө булмау турында мәгълүмат биргән очракта, әгәр контроль чара үткөргөндә мәжбүри таләпләрне үтөүгә бәя контрольдә торучы зат катнашынан башка үткөрөлөргә мөмкин, ә контрольдә торучы затка контроль

чара үткөрү турында тиешенчө хэбэр ителгән булса, контроль эшләр башкарыла.

45. Контрольдә торучы затлар булган шәхси эшкуар, граждан Контроль органга контроль чараны уздырганда булмау турында түбәндөгө очрактарда мәгълүмат бирергә хокуклы:

- 1) медицина учреждениесендә стационар дәвалануда булу;
- 2) Россия Федерациясеннән читтә булу;
- 3) административ арест;

4) жинаять кылуда шикләнелүчегә физик затка карата чик кую чараларын сайлап алу: чыгып китмәү һәм үз-үзенә тиешенчө тоту турында подписка, билгеле бер гамәлләрне тыю, сак астына алу, йорт арестына алу;

5) контроль (күзәтчелек) чараларын үткәргәндә затның катнашуына комачаулаучы жиңеп булмастай көчле шартлар башлану (хәрби гамәлләр, һәлакәт, табигать бәла-казасы, зур авария, эпидемия һәм башка гадәттән тыш хәлләр).

Контроль чараны үткәргәндә катнашу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат килеп ирешкәндә, аны үткөрү вакыты Контроль орган тарафыннан шәхси эшкуарның, гражданның әлегә мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчерелә.

46. Жиңеп булмастай көчле шартлар килеп туган очракта, контрольдә торучы зат контроль орган адресына үз эченә түбәндәгеләрне алырга тиешле мәгълүматны жиңерә:

а) жиңеп булмастай көчле шартларны һәм аларның дәвамлылыгын тасвирлау;

б) контроль (күзәтчелек) чарасы уздырганда барлыкка килгән жиңеп булмастай көчле шартлар барлыкка килү һәм чарада катнашмау яисә тоткарланып килү арасында сәбәп-нәтижә бәйләнеше турында белешмәләр;

в) контроль (күзәтчелек) чараны үткәргәндә катнашуга комачаулаучы хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытны күрсәтү.

Күрсәтелгән мәгълүмат бирелгәндә контроль чараны үткөрү вакыты Контроль орган тарафыннан шәхси эшкуарның, гражданның әлегә мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчерелә.

47. Муниципаль жир контролен оештырганда һәм гамәлгә ашырганда Контроль орган түләүсез нигездә ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада, алар карамагында булган документлар һәм (яки) мәгълүмат булган башка органнардан яисә күрсәтелгән органнарга караган оешмалардан документлар һәм (яки) белешмәләр ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яки) белешмәләр исемлеге, аларны бирү тәртибе һәм вакытлары «Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» 2021 елның 6 мартындагы 338 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карары белән расланган ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында дәүләт контроле (күзәтчелеге) төрләрен, муниципаль контроль төрләрен оештырганда һәм гамәлгә ашырганда, контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан алына

торган карамагында документлар һәм (яки) мәгълүмат булган башка органнардан яисә күрсәтелгән органнарга караган оешмалардан документлар һәм (яки) белешмәләр алу тәртибендә билгеләнгән.

48. Юридик затларга, шәхси эшкуарларга һәм гражданның карата планлы контроль чаралар «Чираттагы календарь елына планлы контроль (күзәтчелек) чаралар үткәру планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән, килештерү, аңа ел дәвамында контроль (күзәтчелек) чараларын кертү һәм аннан төшереп калдыру тәртибе турында» 2020 елның 31 декабрдәге 2428 номерлы Россия Федерациясә Хөкүмәте карары белән расланган Чираттагы календарь елына планлы контроль (күзәтчелек) чаралар үткәру планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән, килештерү, аңа ел дәвамында контроль (күзәтчелек) чараларын кертү һәм аннан төшереп калдыру тәртибе нигезендә эшләнә торган планлы контроль чаралар үткәрунең еллык планы нигезендә үткәрелә.

49. Контроль органының вазыйфай затлары һәм контроль гамәлләр кылуга жәлеп ителгән затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозуны дәлилләү өчен контроль чара үткәругә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан үткәрелә торган фотога төшерү һәм/яисә аудио- һәм видеоязма, геодезик һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин.

Фотога төшерүне, аудио - һәм видеоязмаларны, контроль чараларны гамәлгә ашырганда мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәүнең бүтән ысулларын куллану зарурлыгы турында карар Контроль органының вазыйфай заты тарафыннан мөстәкыйль кабул ителә.

Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязмалар ясау мәжбүри рәвештә контрольдә торучы затка хәбәр итеп башкарыла.

50. Фотога төшерү ярдәмендә мәжбүри таләпләрне бозуларны теркәү кимендә ике фотосурәт белән башкарыла. Фотога төшерү нокталары һәм юнәлешләре аңа карата контроль чара үткәреlgән жир мөнәсәбәтләре объекты схемасында билгеләнә. Контроль чараларны үткәргәндә мәжбүри таләпләрне үтәү (бозу) дәлилләрен теркәү өчен кулланыла торган фотога төшерү һәм видеоязма житәрлек яктыртылган шартларда башкарылырга тиеш.

Аудио - һәм видеоязма контроль чара барышында, яздыру башында һәм ахырында датасы, урыны, башлану һәм тәмамлану вакыты турында хәбәр итеп, өзлексез башкарыла. Яздыру барышында мәжбүри таләпләрне бозуның урыны һәм характеры жентекләп теркәлә һәм күрсәтелә.

51. Фотога төшерү, аудио һәм видеоязмалар, геодезия һәм картометрик үлчәүләр һәм бу максатлар өчен кулланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль эш нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

Фотога төшерүне һәм видеоязмаларны мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәү өчен куллану дәүләт серен саклау турында Россия Федерациясә законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма ясау нәтижәләре контроль чара актына кушымта булып тора.

Контроль чаралар барышында инструменталь тикшерүләр Контроль органның вазыйфай затлары тарафыннан башкарыла торган геодезик үлчәүләр (билгеләмәләр) һәм (яки) картографик үлчәүләр уздыру юлы белән башкарыла.

52. Инспекция визиты конкрет контрольдә торучы зат һәм (яки) контрольдә торучы затның (аның филиалларының, вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) яки контроль объектының урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча хужасы (кулланучы) белән үзара хезмәттәшлектә башкарыла.

Инспекция визиты контрольдә торучы затка һәм контроль объектының миләкчесенә алдан хәбәр итмичә үткәрелә.

Инспекция визитын үткәрү эшчәнлек алып баруның бер урында яисә бер контроль объектында бер эш көненнән дә озак булмашка тиеш.

Контрольдә торучы затлар яки аларның вәкилләре Контроль органның вазыйфай затының биналарга, корылмаларга, бүлмәләргә тоткарлыксыз керә алуын тәмин итәргә тиеш.

53. Рейд тикшерүе контроль объектына ия булучы, аннан файдаланучы яки аның белән идарә итүче контрольдә торучы затларның теләсә нинди санына карата, алар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

Рейд тикшерүе үткәрү контроль чараларыны үткәргә жәлеп ителә торган (кирәк булганда) экспертлар, белгечләр катнашында контроль чара үткәрү турында карар нигезендә уртак (ведомствоара) контроль чара формасында (кирәк булганда) башкарыла.

Рейд тикшерүе вакыты ун эш көненнән дә артмаска тиеш. Рейд тикшерүе вакытында бер контрольдә торучы зат белән үзара хезмәттәшлек итү вакыты бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

Рейд тикшерүе куздырганда Контроль органның вазыйфай затлары контроль объектында булган затлар белән хезмәттәшлек итәргә хокуклы.

Контрольдә торучы затлар рейд тикшерүе барышында вәкаләтле вазыйфай затларның контроль объектларына тоткарлыксыз керә алуын тәмин итәргә тиеш.

Рейд тикшерүе барышында мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган очракта, Контроль органның жаваплы вазыйфай заты урында ук хокук бозуга юл куйган һәр контрольдә торучы затка карата акт төзи, шул ук вакытта контрольнең барлык нәтижәләренә карата мәгълүматны үз эченә алган аерым акт рәсмиләштерелми.

54. Документар тикшерү Контроль органның урнашу урыны буенча үткәрелә, аның предметы булып бары тик контрольдә торучы затлар документларында булган, аларның оештыру-хокукий формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган белешмәләр, шулай ук аларның эшчәнлеген тормышка ашырганда кулланыла торган һәм Контроль органның мәжбүри таләпләрен һәм карарларын үтәү белән бәйле, контрольдә торучы затның (аның

филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча урнашкан документлар гына тора.

Документар тикшерү барышында Контроль орган карамагында булган контрольдә торучы затларның документлары, алдагы контроль чаралар нәтижәләре, административ хокук бозулар турында эшләргә карау материаллары һәм муниципаль жиһат контроленең әлеге контрольдә торучы затларына карата башкарылган эш нәтижәләре турында башка документлар карала.

Контроль органы карамагында булган документлардагы белешмәләрдән дәрәҗәгә нигезле шик тудырса яки бу белешмәләр контрольдә торучы зат тарафыннан мәҗбүри таләпләргә үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирмәсә, Контроль орган контрольдә торучы зат адресына документтар тикшерү барышында карау өчен кирәкле башка документларны тапшыру таләбен җибәрә.

Контрольдә торучы зат таләп алынганнан соң ун эш көне эчендә Контроль органга әлеге документларны тапшырырга бурычлы.

55. Әгәр дә документтар тикшерү барышында контрольдә торучы зат биргән документларда хаталар һәм (яки) каршылыklar ачыкланган булса, әлеге документларда булган белешмәләргә Контроль органда булган документлардагы һәм (яки) муниципаль жиһат контроленең гамәлгә ашырганда алынган документлардагы белешмәләргә туры килмәсә, хаталар, каршылыklar һәм белешмәләргә туры килмәве турында мәгълүмат ун эш көне эчендә кирәкле аңлатмаларны тапшыру таләбе белән контрольдә торучы затка җибәрелә.

Контрольдә торучы зат, таләп ителә торган аңлатмалардан тыш, Контроль органга өстәмә рәвештә элек бирелгән документларның дәрәҗәгә раслый торган документларны тапшырырга хокуклы.

Документар тикшерү уздырганда документтар тикшерү предметына карамаган белешмәләр һәм документлар, шулай ук Контроль орган тарафыннан башка органнардан алына торган белешмәләр һәм документлар контрольдә торучы заттан соратылмый.

56. Документар тикшерү үткәргү вакыты ун эш көненнән дә артмаска тиеш.

Контроль орган тарафыннан контрольдә торучы затка документтар тикшерү барышында карау өчен кирәкле документларны тапшыру таләбе җибәрелгән вакыттан алып таләптә күрсәтелгән документларны Контроль органга тапшырганчы кадәр чор, шулай ук контрольдә торучы затка Контроль органның контрольдә торучы зат тапшырган документларда ачыкланган хаталар турында һәм (яки) каршылыklar турында яисә бу документларда булган белешмәләргә Контроль органда булган документлардагы белешмәләргә һәм (яки) муниципаль жиһат контроленең гамәлгә ашырганда алынган белешмәләргә туры килмәве турында мәгълүматны һәм кирәкле аңлатмаларны язма рәвештә бирү таләпләргә җибәргән вакыттан күрсәтелгән аңлатмаларны Контроль органга тапшырганчыга кадәр чор күрсәтелгән вакытка кертелми.

57. Планнан тыш документар тикшерү прокуратура органнары белән килешмичә генә үткәрелә.

58. Урынга чыгып тикшерү контроль объектларга ия булган һәм (яки) алардан файдаланучы конкрет контрольдә торучы зат белән үзара хезмәттәшлек юлы белән мондый зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, шулай ук Контроль орган карарларының үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

Урынга чыгып тикшерү контрольдә торучы затның (аның филиалларының, вәкилләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) яки контроль объектының урнашкан (эшчәнлек алып бару) урыны буенча үткәрелә.

59. Урынга чыгып тикшерү түбәндәгеләр мөмкин булмаган очракта үткәрелә:

1) Контроль орган карамагында булган яки ул соратып ала торган документларда һәм контрольдә торучы затның аңлатмаларында булган белешмәләрнең тулылыгын һәм дөреслеген дәлилләп булмаганда;

2) урынга чыкмыйча контрольдә торучы затның эшчәнлегенең, гамәлләренең (гамәл кылмавының) һәм (яки) аның карамагындагы һәм (яки) ул файдаланучы контроль объектларының әлеге Нигезләмәнең 58 пункттындагы икенче абзацында күрсәтелгән таләпләргә туры килү-килмәвен бәяләп һәм контроль чараларның башка төре кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләр кылып булмый.

60. Планнан тыш тикшерү, аны 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенең 3-6 пунктлары, 3 өлеше һәм 66 статьясындагы 12 өлеше нигезендә үткөрү очрактарыннан тыш, бары тик прокуратура органнары белән килешү буенча гына үткәреләргә мөмкин.

Урынга чыгып тикшерү үткөрү турында контрольдә торучы затка 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә, урынга чыгып тикшерү башланганчы егерме дүрт сәгатьтән дә соңга калмыйча аны үткөрү турында карарның күчermәсен жиберү юлы белән, Федераль закон белән башкасы каралмаган булса, хәбәр ителә.

61. Урынга чыгып тикшерүне үткөрү вакыты ун эш көненнән дә артмаска тиеш.

Кече эшкүарлыкның бер субъектына карата урынга чыгып тикшерү барышында үзара хезмәттәшлекнең гомуми вакыты кече предприятие өчен илле сәгатьтән һәм микропредприятие өчен унбиш сәгатьтән артмаска тиеш.

62. Урынга чыгып тикшерү контрольдә торучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

Урынга чыгып тикшерү оешманың (аның филиалларының, вәкилләренең, аерым структур бүлекчәләренең) урнашкан (эшчәнлек алып бару) урыны буенча, гражданның эшчәнлек алып бару урыны буенча, контроль объектының урнашу урыны буенча үткәреләргә мөмкин, шул ук вакытта контрольдә торучы зат белән хезмәттәшлек итү рөхсәт ителми.

Урынга чыгып тикшерү нәтижеләре буенча 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенең 1 һәм 2 пунктларында каралган карарлар кабул ителә алмый.

Бер объектны (бер-берсенә якын урнашкан берничә объектны) чыгып тикшерү уздыру вакыты бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

63. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (куркынычсызлык мониторингы) Контроль органда булган контроль объектлары турында мәгълүматларны, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында кергән, мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольдә торучы затлар тарафыннан бирелә торган мәгълүматларны, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларындагы мәгълүматларны, «Интернет» челтәреннән алынган мәгълүматларны, һәркем файдалана алырлык булган башка мәгълүматларны, шулай ук фото һәм кино төшерү, видеоозма функцияләре булган хокук бозуларны теркәүнең автоматлаштырылган техник чараларыннан файдаланып алынган мәгълүматларны жыюдан, анализлаудан гыйбарәт.

Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәткәндә (куркынычсызлык мониторингы вакытында), контрольдә торучы затларга мәжбүри таләпләрдә билгеләнмәгән бурычлар йөкләнә алмый.

Әгәр мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (куркынычсызлык мониторингы) барышында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү яки зарар (зыян) китерү куркынычы янау фактлары, мәжбүри таләпләрне бозулар турында, мәжбүри таләпләрне бозарга эзеләнүләр турында яки мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр ачыкланса, Контроль орган тарафыннан түбәндәге карарлар кабул ителергә мөмкин:

- 1) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 60 статьясы нигезендә планнан тыш контроль чара үткәрү турында карар;
- 2) кисәтү игълан итү турында карар.

64. Әлеге Нигезләмәнең 37 пунктында күрсәтелгән контроль чараларны үткәрү тәмамланганнан соң, Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгының 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән конкрет контроль чара өчен билгеләнгән типлаштырылган форма нигезендә контроль чара акты төзелә.

Ачыкланган хокук бозулар бетерелгән очракта, актта контроль чарасны үткәрү тәмамланганчы, аны бетерү факты күрсәтелә.

Мәжбүри таләпләрне бозу дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чараларны үткәргәндә тугырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү мондый чараны үткәрү көнендә контроль чара үткәрү урынында башкарыла.

Дәүләт, коммерция, хезмәт яки закон тарафыннан саклана торган башка серләргә тәшкит итүче контроль чара нәтижеләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты прокуратура органнарына Контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестры ярдәмендә жибәрелә.

65. Контроль чаралар турында мәгълүмат Контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрында урнаштырыла.

66. Контрольдә торучы зат яки аның вәкиле актның эчтәлегенә белән контроль чараны үткәрү урынында таныша.

Контрольдә торучы зат белән үзара хезмәттәшлексез генә документар тикшерү яки контроль чара үткәрү очрагында, шулай ук, әгәр дә актның контроль чара нәтижәләре буенча аны үткәрү урынында экспертиза үткәрү аркасында төзү мөмкин булмаса, Контроль орган актның контрольдә торучы затка 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында билгеләнгән тәртиптә жибәрә.

Контрольдә торучы актка әлегә актның эзерләгән ысул белән имза куя. Контрольдә торучы зат яки аның вәкиле имза куюдан баш тартканда яисә имза куярга мөмкинлек булмаганда, контроль чара үткәрү нәтижәләре буенча актта тиешле тамга ясала.

Контроль чара актында бәян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә торучы зат әлегә Нигезләмәнең V бүлегендә каралган тәртиптә шикаять жибәрергә хокуклы.

67. Контроль чара үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозу очраklары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр Контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрына кертелә.

Контроль органның вазыйфай заты мәжбүри таләпләрне үтәү буенча киңәшләр бирергә, законда саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлтелгән башка чаралар үткәрергә хокуклы.

Контроль чара үткәргәндә контрольдә торучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу очраklары ачыкланган очракта, Контроль орган Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә түбәндәгеләрне эшләргә бурычлы:

1) законда саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерүне булдырмау яисә зарар (зыян) китерүне туктату буенча һәм әгәр контроль чараны үткәргәндә контроль объектына ия булган һәм (яисә) аннан файдалана торган гражданның, оешмаларның эшчәнлегенә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә турыдан-туры зарар (зыян) китерү куркынычы янаса яисә мондый зарар (зыян) китерелсә, гражданның, оешмаларның иҗтимагый теләк нинди мөмкин булган ысул белән закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычы булу турында һәм аны булдырмау ысуллары турында мәгълүмат житкерү буенча законнарда каралган чараларны кичекмәстән күрергә тиеш;

2) аларны бозган өчен Россия Федерациясе законнарында административ яки жинаять жаваплылыгы каралган жир законнарын бозу очраklарын

ачыклаганда, контроль чара акты күчermәсен дәүлэт жир күзәтчелеге органына жибәергә;

3) мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне контрольдә тоту, закон бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерүне булдырмау буенча чаралар күрергә;

4) мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәрү турында мәсьәләне карарга.

V. Контроль органның карарларына, Контроль органның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү

68. Контроль органның карарларына, муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 9 бүлегендә билгеләнгән тәртиптә шикаять бирелергә мөмкин.

69. Контроль органның карарларына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка кадәр шикаять бирелгәннән соң гына судка шикаять бирелергә мөмкин, эшкурлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган гражданның тарафыннан судка шикаять бирү очракларыннан тыш.

70. Муниципаль жир контрольне гамәлгә ашыру кысаларында аларның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре, алар фикеренчә, турыдан-туры бозылган контрольдә торучы затлар түбәндәгеләргә судка кадәр шикаять бирүгә хокуклы:

а) контроль чаралар үткәрү турында карарлар;

б) контроль чаралар актлары;

в) контроль чаралар кысаларында Контроль органның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына).

71. Шикаять контрольдә торучы зат тарафыннан дәүлэт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын кулланып, Контроль органга тапшырыла.

Гражданның шикаять тапшырганда, ул гади электрон имза яисә көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган булырга тиеш.

Оешма тарафыннан шикаять бирелгәндә, ул көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш.

Дәүлэт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләр һәм документлар булган шикаять, контрольдә торучы зат тарафыннан дәүлэт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын кулланып, дәүлэт һәм закон тарафыннан саклана торган башка сер турында Россия Федерациясә законнары таләпләрен исәпкә алып басма чыганакта тапшырыла.

72. Контроль органның карарына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаятъ Контроль орган житәкчесе тарафыннан карала.

Контроль орган житәкчесенә гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаятъ Балтач муниципаль районы башлығы тарафыннан карала.

73. Контроль органның карарына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаятъ контрольдә торучы зат үз хокукларының бозылуы турында белгән яисә белергә тиеш булган көннән соң утыз календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Шикаятъ бирү вакыты нигезле сәбәпләр аркасында үткәргән очракта, шикаятъ бирүче зат үтенечнамәсе буенча әлеге вакыт Контроль орган тарафыннан торгызылырга мөмкин.

Шикаятъне биргән зат шикаятъ буенча карар кабул ителгәнче аны кире алырга мөмкин. Шул ук вакытта шикаятъне кабат шул ук нигезләр буенча жиберү рөхсәт ителми.

Шикаятътә Контроль органның шикаятъ белдерелә торган карарын үтәүне туктатып тору турында үтенечнамә булырга мөмкин.

74. Шикаятъне теркәгәннән соң ике эш көннән дә соңга калмыйча Контроль орган түбәндәгеләр турында карар кабул итә:

1) Контроль органның шикаятъ бирелә торган карарын үтәүне туктатып тору турында;

2) Контроль органның шикаятъ бирелә торган карарын үтәүне туктатып торадан баш тарту турында;

Шикаятъ белдерелә торган карарның үтәлешен туктатып тору турында үтенечнамә буенча карар хакында мәгълүмат карар кабул ителгәннән соң бер эш көне эчендә шикаятъ биргән затка жиберелә.

75. Шикаятъ үз эченә түбәндәгеләрне алырга тиеш:

1) Контроль органның исеме, вазыйфай затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда), аларга шикаятъ бирелә торган карар һәм (яки) гамәлләр (гамәл кылмау);

2) гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда), яшәү урыны (эшчәнлек алып бару урыны) турында белешмәләр яисә мөрәжәгать итүче оешманың исеме, әлеге оешманың урнашу урыны турында белешмәләр, яисә ышанычнамә реквизитлары, ышанычнамә буенча шикаятъ бирүче затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда), шикаятъне карау вакытында үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашыруның теләгән ысулы һәм аның буенча карарны алуның теләгән ысулы;

3) шикаятъ биргән контрольдә торучы затның хокукларын бозуга китерә яисә китерә ала торган Контроль органның шикаятъ бирелә торган карары һәм (яки) аның вазыйфай затының гамәлләре (гамәл кылмавы) турында белешмәләр;

4) мөрәжәгать итүче алар нигезендә Контроль орган карары һәм (яки) вазыйфай затның гамәлләре (гамәл кылмавы) белән риза булмаган нигезләр һәм дәлилләр. Мөрәжәгать итүче тарафыннан аның дәлилләрен раслый торган

документлар (булган очракта) яисә аларның күчермәләре тапшырылырга мөмкин;

5) шикаять биргән зат таләпләре;

6) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса, шикаять бирелә торган Контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрында контроль чараның исәп номеры.

Шикаятьтә әдәпсез яки мәсхәрәле сүзләр, Контроль органның вазыйфай затларының яки аларның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә янаулар булырга тиеш түгел.

Аңа тиешле хокук бирелгән очракта, шикаять бирү контрольдә торучы затның вәкаләтле вәкиле тарафыннан «Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы ярдәмендә башкарылырга мөмкин.

Шикаятькә Эшкуарлар хокукларын яклау буенча Россия Федерациясе Президенты каршындагы Вәкаләтле Вәкилнең, аның ижтимагый вәкиленең, Татарстан Республикасы Президенты каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкилнең шикаятькә кагылышлы позициясе беркетелергә мөмкин.

Эшкуарлар хокукларын яклау буенча Россия Федерациясе Президенты каршындагы Вәкаләтле Вәкилнең, аның ижтимагый вәкиленең, Татарстан Республикасы Президенты каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкилнең позициясенә җавап шикаять биргән Контроль орган тарафыннан шикаять буенча карар кабул ителгәннән соң бер эш көне эчендә җибәрелә.

76. Контроль органның җитәкчесе (житәкче урынбасары) (алга таба - шикаятьне карауга вәкаләтле вазыйфай зат) шикаять алган мизгелдән биш эш көне эчендә шикаятьне караудан баш тарту турында карар кабул итә, әгәр:

1) шикаять әлеге Нигезләмәнең 73 пунктында күрсәтелгән шикаять бирү вакыты тәмамланганнан соң бирелгән һәм аны торгызу турында яки шикаять бирүнең үткән вакытын торгызуга үтенечнамәләр юк;

2) шикаять бирүнең үткән вакытын торгызу турында үтенечнамәне канәгатьләндерүдән баш тартылган;

3) шикаять буенча карар кабул ителгәнче, аны биргән контрольдә торучы заттан шикаятьне кире алу турында гариза кергән;

4) шикаятьтә куелган мәсьәлеләр буенча суд карары бар;

5) элек шул ук контрольдә торучы затлар тарафыннан шул ук нигезләр буенча Контроль органга башка шикаять бирелгән;

6) шикаятьтә әдәпсез яки мәсхәрәле сүзләр, Контроль органның вазыйфай затларының яки аларның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә янаулар бар;

7) элегрәк әлеге контрольдә тотучы затның шикаять белән кабат мөрәҗәгать итү мөмкинлеген юкка чыгара торган шул ук мәсьәлә буенча

шикаятьне карап тикшерүдән баш тарту алынды һәм яңа дәлилләр яисә шартлар китерелми;

8) шикаять тиеш булмаган Контроль органга тапшырылган;

9) Россия Федерациясе законнарында Контроль органы карарларына суд тәртибе шикаять бирү генә каралган.

элегә пунктның 3-8 пунктчаларында күрсәтелгән нигезләр буенча шикаятьне карап тикшерүдән баш тарту судка кадәр шикаять бирү нәтижәсе булып тормый һәм Контроль органы карарларына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка шикаять бирү өчен нигез була алмый.

77. Контроль органның шикаятьне карап тикшерүгә вәкаләтле вазыйфай заты шикаятьне караганда контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять бирү ярдәмче системасын куллана, шикаятьне карау дәүләт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче документлар белән мәгълүматлар белән бәйлә очрактардан тыш.

Контроль орган контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять бирү ярдәмче системасына шикаятьне карау барышы турында белешмәләр тапшыруны тәмин итә.

Дәүләт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр һәм документлар булган шикаятьне карау, дәүләт яисә закон белән саклана торган башка сер турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен үтәп, контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять бирү ярдәмче системасын кулланмыйча, Контроль орган житәкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

78. Шикаять контроль орган тарафыннан аны теркәгән көннән соң егерме эш көне эчендә каралырга тиеш.

Аерым очрактарда күрсәтелгән вакыт күрсәтелгән орган тарафыннан озайтылырга мөмкин, ләкин егерме эш көненнән дә артык түгел.

79. Контроль орган шикаять биргән контрольдә торучы заттан өстәмә мәгълүмат һәм шикаять предметына караган документлар соратып алырга хокуклы.

Контрольдә торучы зат күрсәтелгән мәгълүматны һәм документларны гарызнамә жибергәннән соң биш эш көне эчендә тапшырырга хокуклы.

Шикаятьне карау вакыты узу шикаять предметына караган өстәмә мәгълүмат һәм документлар тапшыру турында гарызнамә жибергәннән алып Контроль орган аларны алганчы туктатыла, ләкин гарызнамә жибергәннән соң биш эш көненнән дә артык түгел.

Контрольдә торучы заттан шикаять предметына караган өстәмә мәгълүмат һәм документлар алу шикаятьне караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

Шикаять биргән контрольдә торучы заттан дәүләт органны, жирле үзидарә органны яки аларга буйсынган оешмалар карамагында булган мәгълүматны һәм документларны соратып алу рөхсәт ителми.

Шикаятьне биргән зат шикаять буенча йомгаклау карары кабул ителгәнче, үз теләгә белән шикаять предметына караган өстәмә материаллар тапшырырга хокуклы.

80. Кабул ителгән карарның һәм кылынган гамәлнең (гамәл кылмауның) законлылығын һәм нигезләгән раслау бурычы вазыйфай затының карарына һәм гамәл кылуына (гамәл кылмавына) шикаять бирелә торган Контроль органга йөкләнә.

81. Шикаятьне карау нәтижәләре буенча Контроль орган түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- 1) шикаятьне канәгатьләндерми калдыра;
- 2) Контроль орган карарын тулысынча яисә өлешчә гамәлдән чыгара;
- 3) Контроль орган карарын тулысынча гамәлдән чыгара һәм яңа карар кабул итә;
- 4) Контроль органының вазыйфай затларының гамәлләрен (гамәл кылмауларын) законсыз дип таний һәм асылы буенча, шул исәптән, кирәк булганда, билгеле бер гамәлләрне гамәлгә ашыру турында карар чыгара.

82. Кабул ителгән карарның нигезе, аны үтәү вакыты һәм тәртибе булган Контроль орган карары кабул ителгән көннән алып бер эш көненнән дә соңга калмыйча, Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең бердәм порталында һәм Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталында контрольдә торучы затның шәхси кабинетында урнаштырыла.

Дәүләт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләр һәм документлар булган шикаятьне карау нәтижәләре буенча Контроль орган карары контрольдә торучы затка, дәүләт яисә закон белән саклана торган башка сер турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен үтәп, кабул ителгәннән соң бер эш көне эчендә басма чыганакта жибәрелә.

Татарстан Республикасы
Балтач муниципаль районы
территориясендә муниципаль жир
контроле турында Нигезләмәгә
кушымта

**Муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда аның хокук иясе булган
гражданнар, юридик затлар һәм (яки) шәхси эшқуарлар тарафыннан
кулланыла торган жир кишәрлекләрен билгеле бер куркыныч (риск)
категориясенә кертү критерийлары**

1. Урта дәрәжәдәге куркыныч категориясенә түбәндәгеләр керә:

а) житештерү һәм куллану калдыкларын күмү һәм урнаштыру, зиратлар урнаштыру өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре белән чиктәш жир кишәрлекләре;

б) гомуми кулланылыштагы су объектларының яр буе полосасы чикләрендә урнашкан яки аның янәшәсендәге жир кишәрлекләре.

2. Жиңелчә дәрәжәдәге куркыныч категориясенә түбәндәге жир кишәрлекләре керә:

а) торак пунктлар жирләре категориясенә кергән һәм авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр, урман фонды жирләре, аеруча саклана торган территорияләр һәм объектлар жирләре, запас жирләр категориясенә караган жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре белән чиктәш;

б) сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика, космик эшчәнлекне тәэмин итү өчен жирләр, оборона, иминлек һәм башка махсус билгеләнештәге жирләр категориясенә кергән, автомобиль юлларын, тимер юлларны, труба үткәргеч транспортны, электр линияләрен урнаштыру өчен билгеләнгән жирләрдән тыш, һәм авыл хужалыгы билгеләнешендәге жир кишәрлекләре белән чиктәш жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре;

в) авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр категориясенә кергән һәм торак пункт жирләре категориясенә караган жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре белән чиктәш.

3. Түбән дәрәжәдәге куркыныч категориясенә урта дәрәжәдәге яисә жиңелчә дәрәжәдәге куркыныч категориясенә кертелмәгән барлык башка жир кишәрлекләре керә.

Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге

1. Контроль чара үткәрү нәтижәсендә билгеләнгән контрольдә торучы зат тарафыннан файдаланыла торган жир кишәрлеге мәйданының Күчемсез милекнең бердәм дәүләт реестрында, жир кишәрлегенә хокук билгели торган документларда булган белешмәләрдәге жир кишәрлеге мәйданына туры килмәве.

2. Контрольдә торучы зат тарафыннан жир кишәрлегеннән факттагы файдалану Күчемсез милекнең бердәм дәүләт реестрында, жир кишәрлегенә хокук билгели торган документларда булган белешмәләрдәге жир кишәрлегеннән файдалану максатына туры килмәү.

3. Жир кишәрлеген бирү вакытыннан алып өч елдан артык вакыт узуга карамастан жир кишәрлеге озак вакыт үзләштерелми яисә жир кишәрлеген арендага алу шартнамәсендә күрсәтелгән жир кишәрлеген үзләштерү вкыты тәмамланган, ә жир кишәрлегендә характерлы үзгәрешләр (капиталь төзелеш объектының булмавы, жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану һәм аны бирү шартлары нигезендә төзелеш эшләре алып бару һәм аннан файдалану буенча башка гамәлләр башкару) күзәтелми.

4. Жир кишәрлекләрен файдалану өчен нигез булып торган документларны рәсмиләштерүгә карата мәжбүри таләпләрне үтәмәү.

Балтач район Советының
2021 елның «8» ноябрөндөгө
79 номерлы карарына
кушымта

Муниципаль жир контроленен төп күрсәткечләре һәм индикатив күрсәткечләре¹

Төп күрсәткечләр	Максатчан күрсәткечләр
Ачыкланган жир законнарын бозу очракларыннан бетерелгән бозулар проценты	70%
Чираттагы календарь елына планлы контроль чаралар үткөрү планын үтәү проценты	100%
Муниципаль контроль органы һәм (яки) аның вазыйфай затының контроль чаралар үткәргәндә гамәлләр кылуына (гамәл кылмавына) нигезләннгән шикаятьләренен проценты	0%
Контроль чараларның бетерелгән нәтижеләренен проценты	0%
Административ йогынты чаралары күрелмәгән нәтижәле контроль чаралар проценты	5%
Муниципаль контроль органы материаллары буенча административ жәза билгеләү турында чыгарылган суд карарлары проценты	95%
Муниципаль контроль органы тарафыннан чыгарылган карарларның гомуми саныннан административ хокук бозулар турында эшләр буенча суд тәртибендә гамәлдән чыгарылган карарлар проценты	0%

1.	Үткәрелгән чаралар параметрларын характерлаучы индикатив күрсәткечләр				
1.1.	Планлы (рейд) биремнәрнен (караулар) үтәлеше	$V_{pz} = \frac{P_{3f}}{P_{3n}} \times 100$	Vpz - планлы (рейд) биремнәрнен (караулар) үтәлеше % P3ф - үткәрелгән планлы (рейд) биремнәр (караулар) саны (бер.) P3п - расланган планлы (рейд) биремнәр (карау) саны (бер.)	100 %	Расланган планлы (рейд) биремнәр (караулар)
1.2.	Планнан тыш тикшерү үтәлеше	$V_{vn} = \frac{P_{f}}{P_{f}}$	Vvn - планнан тыш тикшерү үтәлеше	100 %	Контроль органга кергән хатлар

¹ Контроль төренең күрсәтелгән төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, индикатив күрсәткечләр үрнәк сыйфатында бирелә.

		Рп) x 100	Рф - планнан тыш тикшерүләр саны (бер.) Рп - планнан тыш тикшерүләр үткәрү өчен күрсәтмәләр саны (бер.)		һәм шикаятъләр
1.3.	Аларның нәтижәләре буенча шикаятъ бирелгән тикшерүләр өлеше	Ж x 100 / Пф	Ж - шикаятъләр саны (бер.) Пф - үткәрелгән тикшерүләр саны	0%	
1.4.	Нәтижәләре дөрес түгел дип танылган тикшерүләр өлеше	Пн x 100 / Пф	Пн - гамәлдә түгел дип танылган тикшерүләр саны (бер.) Пф - үткәрелгән тикшерүләр саны (бер.)	0%	
1.5.	Милекче булмау h. б. сәбәпле үткәрелмәгән планнан тыш тикшерүләр өлеше	По x 100 / Пф	По - тикшерелүче зат булмау сәбәпле үткәрелмәгән тикшерүләр (бер.) Пф - үткәрелгән тикшерүләр саны (бер.)	30%	
1.6.	Планнан тыш тикшерүләр үткәрү турында прокуратурага килештерүгә жибәрелгән, аларны килештерүдән баш тартылган гаризаларның өлеше	Кзо x 100 / Кпз	Кзо - аларны килештерүдән баш тарткан гаризалар саны (бер.) Кпз - килештерүгә бирелгән гаризалар саны	10%	
1.7.	Нәтижәләре буенча материаллар карарлар кабул итү өчен вәкаләтле органнарға жибәрелгән тикшерүләр өлеше	Кнм x 100 / Квн	Кнм - вәкаләтле органнарға жибәрелгән материаллар саны (бер.) Квн - ачыкланган тәртип бозулар саны (бер.)	100 %	

1.8.	Үткөрөлгөн профилактик чаралар саны			Данэ	
2.	Файдаланылган хезмэт ресурслары күлөмөн характерлаучы индикатив күрсәткечләр				
2.1.	Штат берәмлекләре саны			Кеше	
2.2.	Муниципаль контроль органы хезмәткәрләренә контроль чаралар йөкләнеше	Км / Кр= Нк	Км - контроль чаралар саны (бер.) Кр - муниципаль контроль органы хезмәткәрләре саны (бер.) Нк - 1 хезмәткәргә йөкләнеш (бер.)		